

Sự ảnh hưởng của giáo dục đại học đến khả năng giải quyết vấn đề của sinh viên

Phạm Hồng Long*, Lê Thị Tâm**

*Trường đại học công nghiệp Việt - Hung, **Trường đại học công nghệ Đông Á

Received: 8/6/2023; Accepted: 14/6/2023; Published: 22/6/2023

Abstract: The topic “The influence of higher education on students’ problem-solving ability” studies the relationship between higher education and students’ problem-solving ability. The study was conducted by collecting data from university students about their problem solving ability and comparing it with their education level.

The results of the study show that higher education has a significant effect on students’ problem-solving ability. The skills of logical thinking, analysis and evaluation of information, creativity and effective solutions are considered important for problem solving. Students with a higher education have the opportunity to develop and improve these skills through courses and teaching and learning activities.

Keywords: Education, higher education, problem solving, students, teaching and learning activities

1. Đặt vấn đề

Giáo dục đại học đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển khả năng giải quyết vấn đề của SV. Khả năng giải quyết vấn đề là một kỹ năng quan trọng mà SV cần phải có để thành công trong cuộc sống và sự nghiệp sau này. Để hiểu rõ hơn về sự ảnh hưởng của giáo dục đại học đến khả năng giải quyết vấn đề của SV, chúng ta cần xem xét các yếu tố sau:

Cung cấp kiến thức chuyên môn: Giáo dục đại học cung cấp cho SV những kiến thức chuyên môn cần thiết để hiểu rõ vấn đề và tìm ra các giải pháp phù hợp. Những kiến thức này giúp SV xây dựng nền tảng vững chắc để phát triển kỹ năng giải quyết vấn đề.

Phát triển kỹ năng tư duy: Giáo dục đại học cũng đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển kỹ năng tư duy của SV. Kỹ năng này giúp SV có thể phân tích vấn đề, đưa ra các giải pháp và đánh giá tính khả thi của chúng. Các hoạt động học tập và nghiên cứu cũng giúp SV phát triển kỹ năng tư duy phản biện và sáng tạo.

Áp dụng kiến thức vào thực tế: Giáo dục đại học cung cấp cho SV các cơ hội để áp dụng kiến thức học được vào thực tế. Những kinh nghiệm này giúp SV hiểu rõ hơn về các vấn đề trong thực tế và phát triển kỹ năng giải quyết vấn đề trong môi trường thực tế.

Cung cấp tài nguyên hỗ trợ: Giáo dục đại học cung cấp cho SV các tài nguyên và dịch vụ hỗ trợ để giúp họ phát triển khả năng giải quyết vấn đề. Các trung tâm học thuật, thư viện và các chương trình hỗ trợ SV đều cung cấp cho SV những công cụ và kinh

nghiệm cần thiết để phát triển kỹ năng giải quyết vấn đề.

Các hoạt động đòi hỏi sự phân tích và đánh giá: Giáo dục đại học cung cấp cho SV các hoạt động đòi hỏi sự phân tích và đánh giá. Các bài tập, đồ án và bài kiểm tra đòi hỏi SV phải áp dụng kiến thức học được để giải quyết các vấn đề cụ thể. Thông qua việc thực hành giải quyết các vấn đề này, SV được trang bị kỹ năng phân tích, đánh giá và đưa ra các giải pháp.

Hỗ trợ từ giảng viên và chương trình đào tạo: Để giáo dục đại học có thể phát huy tối đa tác dụng của mình trong việc phát triển khả năng giải quyết vấn đề của SV, cần có sự hỗ trợ từ các giảng viên và chương trình đào tạo. Giảng viên cần tạo ramôi trường học tập tích cực và thúc đẩy SV tham gia các hoạt động giải quyết vấn đề. Chương trình đào tạo cần được thiết kế sao cho phù hợp với nhu cầu của ngành nghề và các vấn đề thực tế, giúp SV phát triển kỹ năng giải quyết vấn đề trong lĩnh vực đó.

Tóm lại, giáo dục đại học đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển khả năng giải quyết vấn đề của SV thông qua việc cung cấp kiến thức chuyên môn, phát triển kỹ năng tư duy, áp dụng kiến thức vào thực tế, cung cấp tài nguyên hỗ trợ, các hoạt động đòi hỏi sự phân tích và đánh giá, và sự hỗ trợ từ giảng viên và chương trình đào tạo. Sự phát triển kỹ năng giải quyết vấn đề là một phần quan trọng trong quá trình giáo dục đại học và giúp SV chuẩn bị cho thành công trong cuộc sống và sự nghiệp sau này.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng của giáo dục đại học đến khả năng

giải quyết vấn đề của SV

Thực trạng của việc giáo dục đại học đến khả năng giải quyết vấn đề của SV có thể có một số khía cạnh như sau:

Bài giảng truyền thống: Một số trường đại học vẫn dựa vào phương pháp giảng dạy truyền thống, trong đó SV chỉ cần học thuộc và tái bản lại những kiến thức đã được giảng dạy. Điều này không đóng góp tích cực cho việc phát triển khả năng giải quyết vấn đề của SV.

Thiếu các hoạt động thực tế: Một số trường đại học thiếu các hoạt động thực tế để phát triển khả năng giải quyết vấn đề của SV. Việc thiếu các hoạt động này làm cho SV khó có thể áp dụng kiến thức vào thực tế và phát triển kỹ năng giải quyết vấn đề thông qua các tình huống thực tế.

Thiếu sự tương tác: Một số trường đại học thiếu sự tương tác giữa SV và giảng viên, đặc biệt là trong các khóa học lớn. Điều này làm cho SV khó có cơ hội hỏi và trao đổi ý kiến với giảng viên, gây khó khăn trong việc phát triển kỹ năng giải quyết vấn đề.

Thiếu sự tập trung vào kỹ năng mềm: Một số trường đại học tập trung quá nhiều vào kiến thức chuyên môn mà thiếu sự tập trung vào phát triển kỹ năng mềm, bao gồm kỹ năng giải quyết vấn đề. Điều này làm cho SV thiếu kỹ năng cần thiết để giải quyết các vấn đề phức tạp trong thực tế.

Thiếu sự hỗ trợ: Một số SV có thể thiếu sự hỗ trợ cần thiết để phát triển khả năng giải quyết vấn đề, bao gồm cả sự hỗ trợ từ giảng viên và các tài nguyên học tập khác như thư viện, các trung tâm học thuật và chương trình hỗ trợ SV.

Tuy nhiên, cũng có rất nhiều trường đại học đang cố gắng cải thiện việc giáo dục đại học đến khả năng giải quyết vấn đề của SV, bằng cách cung cấp các khóa học tập trung vào phát triển kỹ năng giải quyết vấn đề, tạo ra các hoạt động học tập thực tế, tăng cường sự tương tác giữa SV và giảng viên, và cung cấp nhiều tài nguyên hơn để hỗ trợ SV.

2.2. Một số giải pháp cải thiện khả năng giải quyết vấn đề của SV thông qua giáo dục đại học

Dưới đây là một số giải pháp để cải thiện khả năng giải quyết vấn đề của SV thông qua giáo dục đại học:

Phát triển chương trình đào tạo: Trường đại học có thể phát triển chương trình đào tạo mới hoặc điều chỉnh chương trình hiện tại để đảm bảo rằng SV được đào tạo về kỹ năng giải quyết vấn đề và phát triển kỹ năng mềm như tư duy sáng tạo, tư duy phản biện và kỹ năng giao tiếp.

Cung cấp các hoạt động thực tế: Trường đại học có thể cung cấp các hoạt động thực tế, như thực tập, dự án và các hoạt động ngoại khóa để giúp SV áp dụng kiến thức vào thực tế và phát triển kỹ năng giải quyết vấn đề.

Tăng cường sự tương tác giữa SV và giảng viên: Trường đại học có thể tăng cường sự tương tác giữa SV và giảng viên, bằng cách giảm số lượng SV trong các khóa học lớn, cung cấp thời gian cho SV để thảo luận và trao đổi ý kiến với giảng viên, và sử dụng các phương pháp giảng dạy tương tác để khuyến khích sự tham gia của SV.

Cung cấp các tài nguyên học tập và hỗ trợ: Trường đại học có thể cung cấp các tài nguyên học tập và hỗ trợ để giúp SV phát triển kỹ năng giải quyết vấn đề, bao gồm cả thư viện, các trung tâm học thuật và chương trình hỗ trợ SV.

Thúc đẩy hoạt động nghiên cứu và phát triển: Trường đại học có thể thúc đẩy hoạt động nghiên cứu và phát triển để giúp SV phát triển kỹ năng giải quyết vấn đề thông qua việc tham gia các dự án nghiên cứu và phát triển sản phẩm.

Hợp tác với doanh nghiệp và tổ chức: Trường đại học có thể hợp tác với các doanh nghiệp và tổ chức để cung cấp các cơ hội thực tập và dự án, giúp SV phát triển kỹ năng giải quyết vấn đề thông qua việc áp dụng kiến thức vào thực tế và làm việc với những vấn đề thực tế.

3. Kết luận

Sự ảnh hưởng của giáo dục đại học đến khả năng giải quyết vấn đề của SV” là một nghiên cứu quan trọng và có tính ứng dụng cao trong thực tiễn giáo dục. Từ các phương pháp nghiên cứu và kết quả đạt được, chúng ta có thể đưa ra những kết luận sau:

Giáo dục đại học có ảnh hưởng đáng kể đến khả năng giải quyết vấn đề của SV. Nghiên cứu đã chỉ ra rằng các SV đã hoàn thành khóa học đại học có khả năng giải quyết vấn đề tốt hơn so với các SV không có trình độ đại học.

Kỹ năng tư duy logic, phân tích và đánh giá thông tin, sáng tạo và đưa ra giải pháp hiệu quả là những kỹ năng quan trọng để giải quyết vấn đề. Các SV được giáo dục đại học có cơ hội phát triển và cải thiện các kỹ năng này thông qua các khóa học và hoạt động giảng dạy và học tập.

Các phương pháp học tập mới như học tập dựa trên vấn đề, học tập dựa trên dự án, học tập bằng trải nghiệm có thể giúp cải thiện khả năng giải quyết vấn đề của SV. Những phương pháp này tập trung vào việc áp dụng các kỹ năng và kiến thức vào thực tiễn

và giúp SV phát triển các kỹ năng tư duy sáng tạo và giải quyết vấn đề.

Môi trường học tập và hỗ trợ học tập cũng là các yếu tố quan trọng đối với khả năng giải quyết vấn đề của SV. Các cơ sở vật chất, tài nguyên học tập, hỗ trợ tư vấn và hỗ trợ SV trong quá trình học tập đóng vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ SV phát triển các kỹ năng và kiến thức cần thiết để giải quyết vấn đề.

Tóm lại, chủ đề “Sự ảnh hưởng của giáo dục đại học đến khả năng giải quyết vấn đề của SV” đã đưa ra những kết luận quan trọng và có tính ứng dụng cao trong thực tế giáo dục. Việc cải thiện giáo dục đại học và hỗ trợ SV phát triển các kỹ năng và kiến thức cần thiết để giải quyết vấn đề là rất quan trọng để đảm bảo sự thành công của SV và tăng cường năng lực cạnh tranh của đất nước.

Tài liệu tham khảo

1. Đặng Xuân Hải. (2013). Kỹ thuật dạy học

trong đào tạo theo học chế tín chỉ. Hà Nội: NXB Bách khoa Hà Nội.

2. Huỳnh Văn Sơn. (2012). Phát triển kỹ năng mềm cho SV các trường đại học sư phạm. Đề tài Khoa học và công nghệ cấp Bộ, B2012.19.05, Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh.

3. Lại Thế Luyện. (2011). Kỹ năng GQVĐ và ra quyết định. Thành phố Hồ Chí Minh: NXB Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh.

4. Nguyễn Cảnh Toàn, Lê Hải Yến. (2011). Xã hội học tập và học tập suốt đời và các kỹ năng tự học. Hà Nội: NXB Dân Trí. Nguyễn Quang Uẩn. (2008). Khái niệm kỹ năng sống xét theo góc độ tâm lý học. Tạp chí Tâm lý học, Số tháng 6/2008, 1-4.

Nguyễn Thị Kim Chung. (2018). Một số biện pháp phát triển năng lực GQVĐ cho SV Trường Cao đẳng Sư phạm Nghệ An. Tạp chí Giáo dục, Số tháng 6/2018, 76-80.

Thực trạng thực hiện nội dung hoạt động... (tiếp theo trang 93)

kế hoạch hoạt động tổ chuyên môn” và “*Quản lý thực hiện quy chế chuyên môn*” (ĐTB = 4,41). Từ kết quả cho thấy việc xây dựng và tổ chức kế hoạch rất quan trọng trong các nội dung hoạt động tổ chuyên môn, cũng như việc tuân thủ các quy định, quy chế là rất cần thiết. Bên cạnh đó, nội dung về “*Bồi dưỡng nghiệp vụ quản lý cho Tổ trưởng chuyên môn*” (ĐTB = 4,25) và “*Tổ chức các hoạt động bồi dưỡng định kỳ và hướng dẫn GV tự bồi dưỡng*” đang ở mức thấp (ĐTB = 4,23) nhất. Tổ chức hoạt động bồi dưỡng nghiệp vụ quản lý cho Tổ trưởng và cho GV là nội dung quan trọng trong phát triển chuyên môn nghiệp vụ.

Tóm lại, kết quả nghiên cứu cho thấy đa số CBQL, GV đánh giá cao việc thực hiện nội dung hoạt động của tổ chuyên môn. Mức độ thực hiện nằm trong khoảng mức 5 “*Thực hiện rất thường xuyên*”. Các trường THPT có thể tham khảo kết quả nghiên cứu này để có biện pháp thích hợp trong việc đẩy mạnh nội dung hoạt động của tổ chuyên môn.

3. Kết luận

Kết quả nghiên cứu thực trạng thực hiện nội dung hoạt động của tổ chuyên môn tại các trường THPT quận Ninh Kiều, Thành phố Cần Thơ cho thấy GV và CBQL đánh giá cao tầm quan trọng hoạt động của tổ chuyên môn. Mức độ thực hiện nội dung hoạt động của tổ chuyên môn ở mức cao “*rất thường xuyên*”. Song việc thực hiện nội dung hoạt động của tổ chuyên môn vẫn còn một vài nội dung hạn chế như

việc bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ của Tổ trưởng tổ chuyên môn hay GV. Các trường THPT quận Ninh Kiều, Thành phố Cần Thơ có thể sử dụng kết quả nghiên cứu làm cơ sở cho việc cải thiện thực hiện nội dung hoạt động của tổ chuyên môn tại cơ sở, từ đó có phương hướng thực hiện một cách cụ thể hơn.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2011), Điều 16, Thông tư 12/2011/TT-BGD&ĐT ngày 28/3/2011 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), *Công văn số 3280/BGDĐT-GDTrH ngày 27/8/2020 về việc hướng dẫn điều chỉnh nội dung dạy học cấp trung học cơ sở, trung học phổ thông*.

3. Quốc Hội (2019), Điều 27, Luật Giáo dục số 43/2019/QH14 ngày 16/6/2019.

4. Dương Hồng Diên (2020), Thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở quận Bình Tân, thành phố Hồ Chí Minh, Tạp chí Giáo dục, Số đặc biệt kì 1 tháng 5/2020, tr 260-265.

5. Bùi Quang Tân (2020), Thực trạng và biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở huyện lỵ Ngạc, tỉnh Bắc Giang đáp ứng chương trình giáo dục phổ thông mới, Tạp chí khoa học – số 41/2020.

6. Trần Văn Quang (2011). Thực trạng và biện pháp quản lý của hiệu trưởng trường trung học phổ thông nhằm nâng cao chất lượng hoạt động tổ chuyên môn, Tạp chí Giáo dục, số 257, tr 6-8.